

RUNDA A CINCEA DE EVALUARE

Prevenirea corupției și promovarea integrității la
nivel central (funcții executive de conducere) și la nivelul
instituțiilor de punere în aplicare a legii

RAPORT DE CONFORMITATE

ROMÂNIA

Adoptat de GRECO
la cea de-a 100-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 3-6 iunie 2025)

Group of States against Corruption
Groupe d'États contre la corruption

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

I. INTRODUCERE

1. Runda a cincea de evaluare a GRECO privește „Prevenirea corupției și promovarea integrității la nivel central (funcții executive de conducere) și la nivelul instituțiilor de punere în aplicare a legii”.
2. Acest Raport de Conformitate evaluează măsurile adoptate de autoritățile din România în vederea implementării recomandărilor formulate în [Raportul de Evaluare afarent Runderi a cincea](#) cu privire la România adoptat de GRECO la cea de-a 94-a Reuniune Plenară (5-9 iunie 2023) și publicat în data de 7 septembrie 2023.
3. În conformitate cu Regulile de Procedură GRECO,¹ autoritățile din România au transmis un Raport de situație conținând informații referitoare la măsurile adoptate în vederea implementării recomandărilor din Raportul de Evaluare. Acel raport a fost primit în data de 24 decembrie 2024 și a constituit, împreună cu informațiile suplimentare furnizate ulterior, baza pentru prezentul Raport de Conformitate.
4. GRECO a selectat Republica Slovacă (în ceea ce privește funcțiile executive de conducere la nivel central) și Grecia (în ceea ce privește instituțiile de punere în aplicare a legii) în vederea desemnării de raportori pentru procedura de conformitate. Raportorii desemnați au fost doamna Radka MONCOLOVÁ, din partea Republicii Slovace, și doamna Panagiota VATIKALOU din partea Greciei. Aceștia au fost asistați de Secretariatul GRECO în redactarea prezentului raport.
5. Raportul de Conformitate evaluează implementarea fiecărei recomandări în parte din Raportul de Evaluare și oferă o evaluare globală a nivelului de conformitate al României cu aceste recomandări. Implementarea oricăror recomandări restante (parțial implementate sau neimplementate) va fi evaluată pe baza unui alt Raport de situație care va fi transmis de autorități la 18 luni după adoptarea acestui raport.

II. ANALIZA

6. GRECO a adresat României 26 de recomandări prin Raportul de Evaluare. Conformitatea cu aceste recomandări este analizată mai jos.

Prevenirea corupției și promovarea integrității la nivel central (funcții executive de conducere)

Recomandarea i

7. *GRECO a recomandat să se introducă reguli prin care verificări de integritate să aibă loc înainte sau chiar la numirea în funcție a membrilor Guvernului, a consilierilor prezidențiali și a consilierilor miniștrilor, pentru a identifica și gestiona orice posibil conflict de interese.*

¹ Procedura de conformitate aferentă Runderi a cincea de evaluare este guvernată de Regulile de Procedură ale GRECO astfel cum au fost modificate. A se vedea Regula 31 revizuită bis și Regula 32 revizuită bis.

8. Autoritățile au raportat că [Legea nr. 49/2025](#) a fost promulgată în data de 14 aprilie 2025², permițând Prim-ministrului sau Prim-ministrului desemnat să solicite de la persoanele cu funcții executive de conducere (PTEFs) din cadrul Guvernului, anterior desemnării lor (a se vedea articolele 47⁸ și 47⁹), orice fel de informații cu privire la interesele personale care ar putea afecta exercitarea imparțială a atribuțiilor. Această solicitare se adaugă obligației legale existente de a depune declarații de avere și interese în temeiul [Legii nr. 176/2010](#) privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice³, deși natura informațiilor nu trebuie să fie neapărat diferită. Vor fi adoptate norme de punere în aplicare (un ordin ministerial) pentru a fi stabilite aranjamentele instituționale, responsabilitățile și mecanismele suplimentare de verificare și monitorizare, în conformitate cu articolul III (3) din [Legea nr. 49/2025](#).
9. În ceea ce privește Administrația Prezidențială, personalul poate fi angajat pe baza încrederii acordate de Președintele României și semnează un angajament de loialitate stabilit prin Regulamentul de Organizare și Funcționare a Administrației Prezidențiale.⁴ Normele de personal ale Administrației Prezidențiale cuprind prevederi referitoare la verificarea prealabilă a persoanelor propuse pentru angajare în cadrul Administrației Prezidențiale. În acest scop, la solicitarea Secretariatului General al Administrației Prezidențiale, Serviciul de Protecție și Pază, în temeiul art. 14 alin. (1) lit. k¹ din [Legea nr. 191/1998](#) privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, efectuează verificări prealabile de securitate privind candidații care doresc să fie angajați în cadrul Administrației Prezidențiale, inclusiv ale consilierilor prezidențiali și consilierilor de stat, în vederea aprobării accesului în palatul prezidențial. Consilierii prezidențiali sunt, de asemenea, obligați să depună o declarație de incompatibilitate.
10. [GRECO](#) ia act de normele privind efectuarea prealabilă a verificărilor de securitate privind candidații care aplică pentru un loc de muncă în cadrul Administrației Prezidențiale. Cu toate acestea, pe baza informațiilor furnizate, rezultatul acestora pare să conducă la acordarea unei autorizații de securitate pentru accesul în palatul prezidențial, mai degrabă decât la identificarea și gestionarea potențialelor conflicte de interese pe care candidații selectați le-ar putea avea înainte de preluarea funcției. În plus, GRECO salută faptul că o nouă lege (și anume [Legea nr. 49/2025](#)) a introdus reguli de etică și conduită pentru PTEFs din cadrul Guvernului, împuternicind Prim-ministrul sau Prim-ministrul desemnat să solicite orice tip de informații privind interesele personale care ar putea afecta exercitarea imparțială a atribuțiilor oficiale ale PTEF. GRECO se așteaptă ca astfel de reguli să fie implementate sistematic prin instituirea unui

² [Legea nr. 49/2025](#) modifică și completează Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și modifică articolul 1 alin. (1) din [Legea nr. 251/2004](#) privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției. [Legea](#) introduce un nou Capitol IV¹ privind regulile de etică și conduită pentru membrii Guvernului și alte persoane care ocupă funcții de demnitate publică în administrația publică centrală. Conform articolului 47² nou adăugat, prevederile acesteia se aplică membrilor Guvernului, șefului Cămarilor Prim-ministrului, Secretarului General și Secretarilor Generali Adjuncți ai Guvernului, Secretarilor și Subsecretarilor de Stat, precum și consilierilor de stat din cadrul Cămarilor Prim-ministrului, care sunt considerați persoane cu funcții executive de nivel înalt în Raportul de Evaluare aferent Runde a cincea privind România.

³ Conform [Legii nr. 176/2010](#), persoanele care intră sub incidența acesteia sunt obligate să depună declarații de avere și interese la preluarea mandatului, la încetarea mandatului și anual până la 15 iunie. Agenția Națională de Integritate (ANI) este responsabilă de verificarea acestor declarații.

⁴ [Legea nr. 47/1994](#) privind serviciile din subordinea Președintelui României.

mecanism de verificare care va evalua potențialele conflicte de interese, verificând, de exemplu, obligațiile, interesele, aspectele financiare, legăturile familiale, activitățile accesorii sau contactele cu terțe părți, în timp ce colectarea de informații privind interesele personale nu ar trebui lăsată la discreția Prim-ministrului.⁵ Prin urmare, solicită autorităților să aplice în mod rapid și adecvat legea recent promulgată.

11. GRECO concluzionează că recomandarea i a fost parțial implementată.

Recomandarea ii

12. *GRECO recomandă ca, în interesul transparenței, numele, domeniile de responsabilitate și informații despre activitățile auxiliare (când acestea sunt îndeplinite) ale consilierilor miniștrilor să fie făcute publice și ușor accesibile.*
13. Autoritățile au raportat că lista consilierilor Prim-ministrului, inclusiv numele lor, pozițiile și *curriculum vitae*, au fost publicate pe pagina de internet a Guvernului⁶. Ministrul Educației și Cercetării a publicat, de asemenea, o listă a consilierilor ministeriali.⁷
14. GRECO ia act de faptul că sunt furnizate informații publice cu privire la consilierii Prim-ministrului. Conform recomandării, aceste informații ar trebui extinse la alți consilieri ministeriali și completate cu informații privind activitățile auxiliare, după caz. În acest sens, Ministrul Educației și Cercetării a publicat o listă a consilierilor ministeriali.
15. GRECO concluzionează că recomandarea ii a fost parțial implementată.

Recomandarea iii

16. *GRECO recomandă ca (i) o analiză sistematică a riscurilor de corupție și legate de integritate care să vizeze toate persoanele cu funcții executive de conducere să fie realizată, să aibă loc inclusiv identificarea măsurilor de remediere corespundente, și să fie integrată în planurile de integritate care ar fi subsecvent revizuite sau adoptate, și (ii) planurile de integritate să fie publicate online și subiect al revizuirii, dacă este cazul.*
17. Autoritățile au raportat faptul că, în implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021 – 2025 și a [Hotărârii Guvernului nr. 599/2018](#) privind metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție, Secretariatul General al Guvernului, Corpul de Control al Prim-Ministrului și ministerele au adoptat planuri de integritate, care sunt disponibile online.⁸ Planurile de integritate sunt actualizate la fiecare doi ani, pe baza rezultatelor evaluării riscurilor de corupție.

⁵ Articolul 47⁹ al Legii nr. 49/2025 prevede: “Prim-ministrul sau prim-ministrul desemnat poate solicita persoanelor pe care le propune sau le numește în funcțiile prevăzute la art. 47² alin. (1), anterior propunerii sau numirii, informații cu privire la orice tip de interese personale de natură să afecteze exercitarea cu imparțialitate a mandatului sau a funcției”.

⁶ <https://gov.ro/ro/prim-ministru/echipa-prim-ministrului>

⁷ https://www.edu.ro/cabinet_ministru

⁸ A se vedea, spre exemplu, planurile de integritate ale următoarelor instituții: Secretariatul General al Guvernului: <https://sgg.gov.ro/1/planul-de-integritate-al-institutiei/>; Ministerul Afacerilor Interne:

18. Referitor la Administrația Prezidențială, un plan de integritate a fost adoptat în anul 2023 și publicat online⁹.
19. GRECO notează că, în ceea ce privește a doua parte a recomandării privind publicarea planurilor de integritate, Administrația Prezidențială a adoptat și publicat un plan de integritate în 2023, pe lângă planul de integritate din 2022 descris în Raportul de Evaluare. Secretariatul General al Guvernului și ministerele au procedat la fel. Aceste evoluții par să îndeplinească cerința. Cu toate acestea, astfel cum se solicită în prima parte a recomandării, GRECO nu a primit încă dovezi că planurile de integritate includ riscuri și măsuri de remediere care se referă la PTEFs. Prin urmare, consideră că această parte a recomandării nu a fost respectată, nici măcar parțial.
20. GRECO concluzionează că recomandarea iii a fost parțial implementată.

Recomandarea iv

21. *GRECO recomandă efectuarea unui studiu analitic cuprinzător al cadrului legal de integritate existent și, în lumina constatărilor sale, revizuirea cadrului actual de integritate pentru a spori claritatea, coerența și caracterul complet al acestuia.*
22. Autoritățile raportează că Agenția Națională de Integritate (ANI), împreună cu Ministerul Justiției și Transparency International România, a realizat un studiu analitic cuprinzător referitor la cadrul legislativ existent în materie de integritate¹⁰, concentrându-se pe inconsecvențe, ambiguități și omisiuni care slăbesc eficiența și eficacitatea sistemului de integritate din România, precum și pe bune practici. Constatările studiului au fost sintetizate într-un buletin informativ (*newsletter*) public.¹¹ Prin urmare, proiecte de propuneri legislative referitoare la modificarea cadrului de integritate existent sunt în curs de dezbateri. A fost înființat un grup de lucru pentru a propune modificări legislative concrete, fără ca autoritățile cu drept de inițiativă legislativă să fi adoptat încă o poziție finală.
23. GRECO constată realizarea unui studiu analitic cuprinzător al cadrului legislativ existent privind integritatea, care a evidențiat necesitatea consolidării și eficientizării legislației privind integritatea. Se depun eforturi pentru formularea unor propuneri concrete care să aibă ca scop consolidarea clarității, coerenței și exhaustivității cadrului actual de

<https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2023/01/Planul-de-integritate-pentru-implementarea-Strategiei-nationale-anticoruptie-la-nivelul-MAI.pdf>; Ministerul Justiției: <https://www.just.ro/wp-content/uploads/2023/04/Plan-de-integritate-MJ-1.pdf>; Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației: <https://www.mdplp.ro/uploads/articole/attachments/65c495c397903601089287.pdf>; Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale: <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/transparenta/2016-sna>.

⁹

[https://www.presidency.ro/files/documente/Planul de Integritate al Administratiei Prezidentiale, revizuit - 2023.pdf](https://www.presidency.ro/files/documente/Planul_de_Integritate_al_Administratiei_Prezidentiale_revizuit_-_2023.pdf)

¹⁰ <https://www.niact.ro/>

¹¹ <https://www.titools.ro/sipoca1158/newsletter/03/>

integritate. În așteptarea elaborării acestor propuneri legislative, această recomandare nu a fost implementată mai mult decât parțial.

24. GRECO concluzionează că recomandarea iv a fost parțial implementată.

Recomandarea v

25. *GRECO a recomandat ca (i) coduri de conduită pentru persoane cu funcții executive de conducere, sau alt document adecvat pentru Președinte, să fie adoptate ori revizuite și publicate online, acoperind toate aspectele de integritate relevante (e.g. conflicte de interese, cadouri, contacte cu părți terțe, activități auxiliare, informații confidențiale, restricții post-angajare etc.), însoțite de prevederea unei îndrumări clare; și (ii) să se asigure o monitorizare adecvată și o punere în aplicare a codurilor de conduită.*
26. Autoritățile raportează că Legea nr. 49/2025, astfel cum se menționează la paragraful 8 de mai sus, a stabilit reguli de etică și conduită pentru PTEFs din cadrul Guvernului. Articolele 47³-47¹³ din Lege reglementează, de asemenea, acceptarea și primirea cadourilor, transparența intereselor (inclusiv notificarea abținerii de la procesul decizional, declararea intereselor și măsurile prealabile propunerii sau numirii în funcțiile respective), utilizarea resurselor publice, dezvăluirea interacțiunilor cu terțe părți care ar putea încerca să influențeze procesul decizional, programele de formare și dezvoltare, și consilierea. Urmare intrării în vigoare a Legii nr. 49/2025, vor fi elaborate îndrumări.
27. Referitor la Administrația Prezidențială, un cod de conduită pentru personalul acesteia a fost aprobat în data de 5 noiembrie 2024 și a fost publicat online.¹² Principiile care guvernează conduita personalului sunt transparența, onestitatea, integritatea, respectul față de cetățeni, profesionalismul, imparțialitatea, independența și responsabilitatea. Codul interzice divulgarea și utilizarea informațiilor clasificate sau confidențiale (articolul 11), reglementează acceptarea și primirea de cadouri sau alte avantaje (articolul 12), reglementează utilizarea responsabilă a resurselor publice (articolul 13), introduce anumite limitări și restricții (articolele 15, 17 și 18) și asigură respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și al incompatibilităților (articolul 16). Un consilier de etică și departamentul de resurse umane elaborează raportul anual de progres cu privire la aplicarea codului.¹³ Serviciul Resurse Umane – Salarizare din cadrul Administrației Prezidențiale monitorizează respectarea regulilor Codului de conduită (articolul 28) de către personalul contractual, iar o comisie disciplinară examinează presupusele abateri disciplinare comise de funcționarii publici.

¹²

https://www.presidency.ro/files/documente/Codul_de_conduita_a_personalului_Administratiei_Prezidentiale.pdf

¹³ A se vedea [Raportul](#) privind implementarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor / standardelor de conduită ale funcționarilor publici în cadrul autorităților și instituțiilor publice pentru perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2024; [Raportul](#) cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual din cadrul Administrației Prezidențiale – pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2024; și [Raportul](#) privind implementarea procedurilor administrativ – disciplinare aplicabile funcționarilor publici din cadrul Administrației Prezidențiale – pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2024.

28. GRECO ia act de adoptarea și publicarea unui cod de conduită aplicabil consilierilor prezidențiali, menționând totodată că nu există în continuare niciun document similar referitor la Președinte, în cazul căruia rămân aplicabile prevederile relevante ale Constituției și ale altor legi aplicabile.¹⁴ GRECO încurajează Administrația Prezidențială să asigure aplicarea efectivă a codului, să publice rapoarte anuale de progres și să emită îndrumări aferente, a căror implementare va fi evaluată în următorul raport de conformitate. În plus, GRECO notează că Legea nr. 49/2025, recent promulgată, care va fi completată cu îndrumări, formare și consiliere, își propune să completeze regulile de conduită pentru PTEFs din cadrul Guvernului.
29. GRECO concluzionează că recomandarea v a fost parțial implementată.

Recomandarea vi

30. *GRECO recomandă ca (i) briefing-uri dedicate și robuste și/sau formare practică privind standarde de integritate să aibă loc sistematic pentru persoane cu funcții executive de conducere la preluarea funcției și după aceasta în mod regulat; și (ii) consiliere confidențială efectivă și consecventă cu privire la toate standardele de integritate să fie furnizată și documentată pentru persoane cu funcții executive de conducere.*
31. Autoritățile raportează că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, sunt în curs de pregătire mai multe măsuri care vizează PTEFs din cadrul Guvernului, după cum urmează: (i) Legea nr. 49/2025, menționată la paragraful 8 de mai sus, reglementează participarea acestora la programe specializate de formare și dezvoltare profesională pe teme legate de integritate, atât la momentul numirii, cât și în timpul exercitării funcției. Potrivit art. 47¹³ al acesteia, consilierul de etică numit în cadrul instituțiilor publice oferă îndrumare și consiliere; (ii) Agenția Națională de Integritate (ANI) testează o platformă online bazată pe inteligență artificială¹⁵ pentru a oferi clarificări în timp real cu privire la posibile situații de incompatibilitate sau conflict de interese; (iii) un pachet de instruire pentru membrii Guvernului, parlamentari și persoanele angajate în cabinetele acestora este în curs de pregătire.
32. În ceea ce privește Administrația Prezidențială, a fost stabilit un program de formare pentru noii angajați și consilierii prezidențiali. Sesiunile de formare au loc periodic și acoperă subiecte precum prevenirea conflictelor de interese, cerințele de declarare, acceptarea cadourilor și respectarea standardelor de conduită profesională. În plus, în temeiul Legii nr. 176/2010 (a se vedea paragraful 8 de mai sus), au fost numite două persoane pentru a oferi consiliere personalului interesat privind depunerea declarațiilor de avere, conflictele de interese și incompatibilitățile. Mai mult, un consilier de etică a preluat funcția, în conformitate cu [Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019](#) privind Codul Administrativ. Consilierul de etică este responsabil, printre altele, de monitorizarea aplicării și respectării principiilor de conduită, furnizarea de consiliere, pregătirea evaluării riscurilor și a măsurilor de atenuare, precum și de gestionarea

¹⁴ Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției și Legea nr. 176/2010 (a se vedea paragraful 8 de mai sus) se aplică Președintelui.

¹⁵ *Solicit.ani*

reclamațiilor depuse de public. În 2024, nu s-au primit solicitări de consiliere, deși consilierul de etică ar fi organizat șase informări.¹⁶

33. GRECO ia act de faptul că, în ceea ce privește PTEFs din cadrul Guvernului, sunt elaborate mai multe măsuri promițătoare pentru a aborda ambele părți ale recomandării, a căror implementare va permite o evaluare mai completă în următorul raport de conformitate. În așteptarea inițierii și implementării în practică a acestor măsuri, GRECO consideră că niciuna din părțile recomandării nu a fost implementată, nici măcar parțial.
34. În ceea ce privește Administrația Prezidențială, se pare că există un program de formare și că au avut loc sesiuni de informare. Cu toate acestea, GRECO nu a primit nicio dovadă care să confirme participarea PTEFs la aceste sesiuni, ceea ce nu îi permite să concluzioneze că prima parte a recomandării a fost complet implementată. În ceea ce privește a doua parte, au fost numiți un consilier de etică și două persoane dedicate pentru a oferi îndrumare și consiliere, fiind abordată astfel parțial. Cu toate acestea, în acest stadiu, GRECO nu poate evalua consecvența și coordonarea îndrumării furnizate, și nici documentația aferentă.
35. GRECO concluzionează că recomandarea vi a fost parțial implementată.

Recomandarea vii

36. *GRECO recomandă ca (i) un mecanism independent de supraveghere să fie creat pentru a examina plângerile împotriva refuzului autorităților de a transmite informații de interes public și pentru a garanta implementarea efectivă a legislației privind accesul la informații și (ii) conform cerințelor cadrului juridic național, informațiile de interes public să fie publicate și actualizate în mod regulat de către autoritățile de la nivel central pe paginile de internet relevante pentru a facilita accesul publicului la informații și rolul acestuia de a le supraveghea activitățile.*
37. Autoritățile reiterează că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, legea privind accesul la informații prevede posibilitatea inițierii de proceduri judiciare împotriva refuzului autorităților de a divulga informații de interes public. În ceea ce privește a doua parte a recomandării, Secretariatul General al Guvernului a monitorizat gradul de respectare de către autoritățile publice a cerințelor de transparență proactivă prevăzute de legea privind accesul la informații și a constatat o rată de conformitate de 75,16% pentru ministere și Secretariatul General al Guvernului.¹⁷
38. GRECO apreciază faptul că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, situația rămâne astfel cum este descrisă în Raportul de Evaluare. GRECO încurajează autoritățile să ia în considerare avantajele stabilirii unui mecanism de supraveghere independent pentru a supraveghea implementarea legislației privind accesul la informații. GRECO ia act de constatările cu privire la implementarea celei de-a doua părți a recomandării. Deși

¹⁶<https://www.presidency.ro/files/userfiles/2024%20-%20Raportare%20anuala%20privind%20implementarea%20principiilor%20aplicabile%20conduitei%20profesionale%20a%20functionarilor%20publici%20si%20a%20normelor%20standardelor%20de%20conduita.pdf>

¹⁷ <https://sgg.gov.ro/1/transparenta-decizionala-monitorizare/>

acestea indică progrese în direcția corectă, GRECO este de părere că situația ar trebui ținută sub supraveghere și că progresele suplimentare, de preferință evidențiate printr-o rată mai mare de conformitate cu cerințele legale privind transparența proactivă, ar trebui evaluate în următorul raport de conformitate.

39. GRECO concluzionează că recomandarea vii a fost parțial implementată.

Recomandarea viii

40. *GRECO recomandă cu prioritate (i) să fie efectuat un studiu pentru a evalua practica de legiferare prin ordonanțe de urgență, existența unor garanții și controale adecvate și eficiente și, în contextul conținutului și concluziilor sale care ar trebui făcute publice, cadrul de reglementare și practica să fie revizuite în consecință și (ii) să fie asigurat în mod efectiv un nivel adecvat de consultare publică cu privire la proiectele de ordonanțe de urgență și doar excepțiile specifice și limitate de la această regulă să fie posibile și clar reglementate.*
41. Autoritățile raportează că, în ceea ce privește a doua parte a recomandării, cetățenii sunt implicați în elaborarea actelor normative, inclusiv a ordonanțelor de urgență ale Guvernului, încă de la începutul procesului, astfel cum prevede legea.¹⁸ Legea exclude anumite domenii din procedurile de consultare publică, cum ar fi apărarea națională, securitatea națională și situațiile care necesită o soluție imediată. Secretariatul General al Guvernului a dezvoltat în continuare „Platforma E-Consultare” pentru a asigura păstrarea unei evidențe unice a procesului de asigurare a transparenței decizionale. Platforma facilitează, într-un mod interactiv, transmiterea propunerilor direct către instituțiile inițiatore și, totodată, în situațiile în care instituția responsabilă decide să organizeze o dezbatere publică în perioada de consultare, aceasta va fi afișată lângă proiectul de act normativ, cu specificarea datei, orei, locației și subiectului dezbaterii. Utilizatorii pot participa la consultarea publică prin transmiterea de recomandări și se pot abona la newsletter-ul săptămânal care conține lista celor mai recente proiecte deschise consultării publice. Pe lângă platforma existentă, unele instituții oferă formulare electronice pentru transmiterea propunerilor de îmbunătățire a legislației aflate în consultare publică.
42. În plus, autoritățile fac referire la publicarea raportului anual privind evaluarea impactului reglementărilor din 2023.¹⁹ Secțiunea privind participarea părților interesate menționează că o analiză a 226 de instrumente de prezentare și motivare (IPM) a relevat o calitate general scăzută a informațiilor privind consultarea publică: aproape 47% din IPM-uri au fost considerate nesatisfăcătoare, în timp ce 38% au fost evaluate ca fiind parțial satisfăcătoare. Cel mai mare număr de IPM-uri nesatisfăcătoare și parțial satisfăcătoare, în ceea ce privește procesul de consultare, a fost observat cu privire la Hotărârile de Guvern și Ordonanțe de Urgență ale Guvernului.

¹⁸ Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, astfel cum a fost ulterior modificată și completată și Hotărârea Guvernului nr. 831 din 27 iunie 2022.

¹⁹ <https://sgg.gov.ro/1/rapoarte-anuale-privind-evaluarea-impactului-reglementarilor/>

43. GRECO ia act de cadrul legal care reglementează consultările publice privind procesul legislativ, inclusiv cu privire la Ordonanțele de Urgență ale Guvernului (OUG). Cu toate acestea, informațiile furnizate, în special prin raportul anual privind evaluarea impactului reglementărilor din 2023, confirmă că OUG nu au făcut obiectul unui nivel adecvat de consultări publice. GRECO consideră că niciuna din părțile recomandării nu a fost implementată, nici măcar parțial.
44. GRECO concluzionează că recomandarea viii nu a fost implementată.

Recomandarea ix

45. *GRECO recomandă ca transparența proiectelor legislative ale Guvernului să fie în continuare îmbunătățită prin (i) luarea de măsuri pentru a se asigura un nivel efectiv și larg al consultărilor publice în ce privește proiectele actelor normative ale Guvernului; (ii) creșterea perioadei minime statutare a consultărilor publice pentru a permite consultări efective și de substanță și (iii) furnizarea publică a „amprente legislative”, documentarea și dezvăluirea contribuțiilor externe substanțiale (cuprinzând contribuțiile primite, părțile implicate și justificarea pentru acceptarea sau respingerea lor) de la începutul procesului de elaborare legislativă.*
46. Autoritățile fac referire la Legea privind transparența procesului decizional (a se vedea paragraful 41 de mai sus), a cărei descriere detaliată este furnizată în paragrafele 74-77 din Raportul de Evaluare. Au fost organizate sesiuni de instruire pentru funcționarii publici și reprezentanții societății civile privind aplicarea și utilizarea cadrului legislativ relevant. Viitoare sesiuni de instruire sunt planificate pentru anul 2025 și au fost incluse în Strategia pentru Guvernare Deschisă a României. Ca urmare a monitorizării implementării acestui cadru²⁰, au fost adresate recomandări administrației publice. Acestea includ: publicarea proiectelor legislative în stadiul preliminar, cu obiective și impact clar definite; promovarea proiectelor legislative prin diverse canale, cum ar fi rețelele sociale și buletine informative dedicate; organizarea de ateliere consultative cu organizațiile societății civile; revizuirea și completarea periodică a informațiilor publicate, cu verificări periodice ale exhaustivității și exactității datelor; implementarea de măsuri pentru implicarea grupurilor sub-reprezentate; adoptarea de practici participative, cum ar fi bugetarea participativă, juriile cetățenilor, hackathoanele; și analiza utilizării resurselor, cu realocarea acestora acolo unde este necesar pentru a spori transparența. Autoritățile fac referire, de asemenea, la îmbunătățirile aduse „platformei E-Consultare” și altor canale de consultare, așa cum se menționează în paragraful indicat mai sus.
47. Referitor la cea de-a treia parte a recomandării, pagina de internet a Secretariatului General al Guvernului²¹ publică anunțuri pentru consultări publice, proiectele de acte normative supuse consultării și alte documente justificative relevante, termenul limită pentru depunerea propunerilor și a opiniilor, precum și adresa de e-mail pentru trimiterea comentariilor. Comentariile primite sunt publicate împreună cu statutul lor

²⁰ <https://sgg.gov.ro/1/transparența-decizională-monitorizare/>

²¹ <https://sgg.gov.ro/1/anunțuri-proiecte-de-acte-normative/>

(acceptate sau respinse) și, după caz, motivele respingerii lor. SGG publică, de asemenea, minutele dezbaterilor publice organizate.

48. GRECO ia act de faptul că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, au fost adresate recomandări administrației publice pentru a asigura un nivel eficient și extins al consultărilor publice. GRECO se așteaptă ca aceste recomandări să fie traduse în adoptarea unor măsuri concrete care să satisfacă pe deplin cerințele lor, în special în lumina constatărilor raportului anual privind evaluarea impactului reglementărilor din 2023, care a relevat un nivel general inadecvat de consultări publice (a se vedea paragraful 42 de mai sus). În ceea ce privește a doua parte, informațiile furnizate nu demonstrează niciun progres concret în direcția implementării. Referitor la cea de-a treia parte, GRECO ia act de existența unei pagini web care conține note de fundamentare și proiecte legislative, ceea ce susține considerarea acestei părți ca fiind parțial implementată. Contrar afirmației autorităților, lipsesc informații privind soarta ulterioară a comentariilor publicului și proiectul legislativ revizuit.
49. GRECO concluzionează că recomandarea ix a fost parțial implementată.

Recomandarea x

50. *GRECO recomandă ca (i) reguli detaliate și îndrumare să fie introduse cu privire la modul în care persoane cu funcții executive de conducere se angajează în contacte cu lobbisti și alte părți terțe care caută să influențeze procesul de luare a deciziilor și activitatea; și (ii) informații suficiente despre scopul acestor contacte să fie dezvăluit în mod regulat, precum identitatea persoanei/persoanelor cu care (sau în numele căruia) întâlnirea (întâlnirile) au avut loc și subiectul (subiectele) specific (specifice) al/ale discuției.*
51. Autoritățile raportează că articolul 47¹¹ din Legea nr. 49/2025, menționată la paragraful 8 de mai sus, obligă PTEFs din cadrul Guvernului să dezvăluie întâlnirile cu terți care doresc să influențeze procesul decizional (inclusiv numele persoanelor și/sau entităților implicate, data și locul întâlnirii, scopul întâlnirii) în Registrul Unic al Transparenței Intereselor (RUTI), cu cel puțin două zile înainte de întâlniri. În termen de cinci zile lucrătoare de la data întâlnirilor, principalele teme de discuție și concluziile acestora trebuie, de asemenea, să fie făcute publice în RUTI. Legea prevede și excepții de la divulgarea obligatorie.²²
52. Regulamentul Intern²³ al Administrației Prezidențiale prevede respectarea de către personal a principiilor imparțialității, nediscriminării, integrității morale și egalității de tratament atunci când interacționează cu terți. De asemenea, acesta interzice divulgarea informațiilor confidențiale, acordarea de asistență și consultanță sau reprezentarea terților. Codul de conduită pentru personalul Administrației Prezidențiale, menționat la paragraful 27 de mai sus, prevede în sarcina personalului care ocupă funcții de

²² Excepțiile includ protejarea vieții private, procedurile administrative sau judiciare, interesele de politică externă, reglementările privind condițiile de muncă și de încadrare în muncă întreprinse de reprezentanții sindicatelor, informațiile care intră sub incidența legislației privind accesul la informații și informațiile privind dreptul unei persoane fizice de a beneficia de servicii publice.

²³ https://www.presidency.ro/files/documente/Regulamentul_Intern_Administratia_Prezidentala.pdf

conducere să respecte reglementările legale stabilite privind comunicarea cu terți care ar putea influența procesul decizional și activitatea desfășurată la nivelul instituției.

53. GRECO salută intrarea în vigoare a Legii nr. 49/2025, care, așa cum este formulată, pare să abordeze ambele părți ale recomandării referitoare la PTEFs din cadrul Guvernului. GRECO așteaptă cu interes implementarea legii în practică, în special în ceea ce privește a doua parte a recomandării referitoare la dezvoltarea periodică a întâlnirilor pe care PTEFs le au cu lobbyiști și alte părți terțe. GRECO ia act de faptul că există obligația pentru consilierii prezidențiali să respecte principiile eticii și bune conduite atunci când interacționează cu terțe părți, ceea ce pare să satisfacă prima parte a recomandării. Cu toate acestea, observă absența unor prevederi legale similare aplicabile Președintelui. Nu au fost furnizate informații cu privire la progresele înregistrate de Administrația Prezidențială în implementarea celei de-a doua părți. În așteptarea unor evoluții ulterioare, GRECO consideră că această recomandare este parțial respectată.
54. GRECO concluzionează că recomandarea x a fost parțial implementată.

Recomandarea xi

55. *GRECO recomandă ca, în cazul unui conflict de interese ad hoc între interesele private și funcțiile publice, să fie introdusă o cerință de dezvoltare, abținere sau retragere în cazul persoanelor cu funcții executive de conducere, inclusiv referitor la emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative.*
56. Autoritățile raportează că art. 47⁷ din Legea nr. 49/2025, astfel cum este menționată la paragraful 8 de mai sus, permite PTEFs, cu excepția Prim-ministrului, să se abțină de la participarea la procesul decizional privind un act normativ sau un document de politică publică în cazul în care poate să apară un conflict între anumite interese private ale PTEFs și aspectele care fac obiectul discuției în cadrul procedurilor guvernamentale sau al altor activități legate de funcțiile lor oficiale. Autoritățile adaugă faptul că, în situațiile care implică un conflict de interese, pot fi aplicabile alte prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor politice, recunoscând, în același timp, că nu există un mecanism practic prin care Prim-ministrul să se abțină de la îndeplinirea atribuțiilor sale în astfel de cazuri. Lista notificărilor de abținere va fi publicată pe pagina web a instituției sau autorității administrației publice centrale sau pe pagina web a Guvernului. Notificările se transmit Prim-ministrului, ministrului sau superiorului ierarhic, după caz.
57. Administrația Prezidențială intenționează să abordeze această recomandare în viitor.
58. GRECO salută faptul că Legea nr. 49/2025 a introdus o cerință pentru PTEFs din cadrul Guvernului, cu excepția Prim-ministrului, de a dezvălui conflictele de interese *ad-hoc* și de a se abține de la procesul decizional ulterior privind actele normative. Acestea fiind spuse, GRECO consideră că gestionarea conflictelor de interese *ad-hoc* care implică Prim-ministrul, Președintele și consilierii prezidențiali este necesară pentru a asigura respectarea deplină a cerințelor prezentei recomandări. Astfel cum este descris în paragrafele 92-96 ale Raportului de Evaluare, legislația aplicabilă nu prevede dezvoltarea

conflictelor de interese *ad-hoc* în legătură cu procesul decizional privind actele normative de către aceste PTEFs.

59. GRECO concluzionează că recomandarea xi a fost parțial implementată.

Recomandarea xii

60. *GRECO recomandă ca (i) regulile privind cadourile și toate formele de beneficii/avantaje aplicabile persoanelor cu funcții executive de conducere să fie mai specifice și însoțite de îndrumare potrivită, și (ii) instituțiile guvernamentale centrale să dezvăluie lista tuturor cadourilor de protocol primite, în mod regulat și în timp util, în conformitate cu cerințele statutare.*
61. Autoritățile raportează că articolele 47⁴ -47⁶ din Legea nr. 49/2025, menționată în paragraful 8 de mai sus, reglementează regimul cadourilor, beneficiilor și serviciilor oferite PTEFs, cu excepția Administrației Prezidențiale. În timp ce interzice primirea de cadouri în anumite circumstanțe, Legea permite persoanelor să păstreze un cadou cu o valoare de până la 100 de euro și de până la 300 de euro anual, dacă se primesc mai multe cadouri de la aceeași persoană. PTEFs trebuie să declare toate cadourile unei comisii formate din trei membri, înființată în cadrul fiecărui organ al administrației publice centrale, care este responsabilă cu evaluarea valorii acestora. Organele administrației publice centrale trebuie să publice semestrial o listă a cadourilor primite. Dacă s-a constatat că valoarea unui cadou depășește 100 de euro, destinatarul îl poate păstra plătind diferența ce depășește 100 de euro. Dacă valoarea cadourilor primite de la aceeași persoană depășește 300 de euro, cadourile devin proprietatea organului administrației publice centrale.
62. În plus, conform Codului de conduită al Administrației Prezidențiale, membrilor personalului le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei înșiși sau pentru alții, cadouri sau alte avantaje în legătură cu pozițiile lor, cu excepția cadourilor primite în cadrul activităților de protocol. A fost înființată o comisie pentru evaluarea și inventarierea cadourilor de protocol.²⁴ Lista cadourilor primite gratuit în cadrul activităților de protocol este publicată anual pe pagina de internet a Administrației Prezidențiale.²⁵
63. GRECO salută faptul că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, Legea nr. 49/2025, care se aplică PTEFs, altele decât Președintele și consilierii prezidențiali, stabilește reguli specifice privind primirea de cadouri, valoarea admisibilă și evaluarea acestora, precum și o listă de cadouri interzise. GRECO ar aprecia emiterea unor îndrumări adecvate, astfel cum se prevede în recomandare, pentru a sprijini implementarea acesteia. Cu toate acestea, GRECO consideră că același cadru normativ descris în Raportul de Evaluare continuă să se aplice Președintelui și consilierilor

²⁴ Decizia nr. 1/2023 a Președintelui României, emisă în baza Normelor privind bunurile primite cu titlu gratuit în cadrul activităților de protocol ale Administrației Prezidențiale și în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare a Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

²⁵ <https://www.presidency.ro/ro/administratia-prezidentiala/transparenta-institutionala?categ=40>

prezidențiali. Din aceste motive, prima parte a recomandării a fost implementată parțial. În ceea ce privește a doua parte a recomandării, GRECO felicită Administrația Prezidențială pentru continuarea publicării listei cadourilor primite și încurajează Cancelaria Prim-ministrului și ministerele să adopte aceeași practică, așa cum este prevăzută în Legea nr. 49/2025 și cerută de această parte a recomandării. Din acest motiv, aceasta a fost implementată parțial.

64. GRECO concluzionează că recomandarea xii a fost parțial implementată.

Recomandarea xiii

65. *GRECO a recomandat ca (i) reguli privind restricțiile post-angajare să fie dezvoltate și aplicate persoanelor cu funcții executive de conducere, și (ii) un mecanism efektiv de monitorizare a acestor reguli să fie stabilit.*

66. Autoritățile raportează că Administrația Prezidențială a elaborat și aprobat o procedură de sistem pentru prevenirea situațiilor de *pantouflage*, care se aplică și consilierilor prezidențiali. Conform acestei proceduri, în funcție de natura relației de muncă, personalul Administrației Prezidențiale este supus unor perioade de așteptare (*cooling-off*) cuprinse între unu și trei ani înainte de a putea lucra sau furniza servicii de consultanță pentru entități pe care le-a supervizat anterior sau au fost implicate într-o poziție de decizie. Serviciul Resurse Umane - Salarizare informează angajații identificați cu privire la obligațiile și consecințele nerespectării restricțiilor post-angajare. Angajatul care pleacă trebuie să completeze o declarație, atestând absența unei situații de *pantouflage*, care este ulterior înregistrată într-un registru utilizat pentru monitorizarea unor astfel de situații și adăugată la dosarul de personal al angajatului. În plus, articolul 25 din Codul de conduită al Administrației Prezidențiale impune membrilor personalului care pleacă să respecte interdicțiile post-angajare aplicabile instituțiilor publice.

67. În ceea ce privește PTEFs rămase, Prim-ministrul a dispus înființarea unei subcomisii care, printre altele, va revizui legislația privind restricțiile post-angajare aplicabile acestora.

68. GRECO ia act de faptul că a fost elaborată și aprobată o procedură privind restricțiile post-angajare pentru consilierii prezidențiali, îndeplinind prima parte a recomandării pentru această categorie de PTEFs. Au fost inițiate demersuri pentru elaborarea de reguli referitoare la restricțiile post-angajare pentru restul PTEFs. Cu toate acestea, a doua parte a recomandării, referitoare la instituirea unui mecanism eficient de monitorizare, rămâne neimplementată în așteptarea unor evoluții ulterioare.

69. GRECO a concluzionat că recomandarea xiii a fost parțial implementată.

Recomandarea xiv

70. *GRECO a recomandat ca (i) declarațiile de avere și interese ale persoanelor cu funcții executive de conducere să fie verificate efectiv și substanțial în mod regulat de către Agenția Națională de Integritate, și (ii) Agenția Națională de Integritate să fie dotată cu*

resurse și mijloace sporite, precum și cu o cooperare/interacțiune robustă și eficientă cu alte organisme de control/baze de date relevante, care sunt proporționale cu îndeplinirea adecvată și efectivă a atribuțiilor sale.

71. Autoritățile raportează că, în ceea ce privește prima parte a recomandării, ANI a conceput în anul 2024 o platformă pentru a verifica toate declarațiile de avere și interese și pentru a le identifica pe cele mai problematice care pot indica un incident de integritate, cum ar fi conflictul de interese, incompatibilitatea, averea nejustificată și completarea incorectă. Platforma este destinată utilizării interne de către inspectorii de integritate. În prezent, este conectată la e-Dai, platforma online pentru depunerea declarațiilor de avere și interese, existând planuri de conectare a acesteia la alte baze de date existente pe baza dovezilor și a nevoilor identificate. Platforma permite verificări substanțiale eficiente și regulate ale tuturor declarațiilor, inclusiv ale celor aparținând PTEFs, utilizând șase categorii de factori de risc specifici. Aceasta produce alerte legate de potențiale date false, potențiala ocupare ilegală a unei funcții publice, potențiala încălcare a regulilor privind incompatibilitatea și conflictul de interese, precum și potențiala încălcare a termenelor de depunere. Riscurile potențiale de luare a deciziilor în mod părtinitor și riscurile potențiale privind date false sau avere nejustificată sunt în prezent testate.
72. Până în prezent, platforma a semnalat peste 1.000 de cazuri de persoane (nu doar PTEFs) expuse riscului de a încălca cadrul legal, ceea ce a dus la faptul că peste 5.000 de declarații de avere și interese au fost supuse unor verificări și analize suplimentare de către inspectorii de integritate ai ANI. Drept urmare, au fost identificate trei cazuri de incompatibilitate, iar 140 de declarații sunt supuse unei analize aprofundate. Platforma a identificat, de asemenea, 656 de cazuri de persoane expuse riscului de a încălca cadrul legal privind incompatibilitățile, în cazul cărora peste 3.936 de declarații de avere și interese au fost supuse unor verificări suplimentare. În urma analizei inițiale, inspectorii de integritate ai ANI prelucrează în prezent 140 de declarații depuse în ultimii trei ani, referitoare la 24 de persoane.
73. În ceea ce privește a doua parte a recomandării, în 2024, ANI, în colaborare cu Institutul Național al Magistraturii, a organizat un forum care a reunit judecători și procurori din cadrul comisiilor de cercetare a averilor de pe lângă fiecare curte de apel, precum și inspectorii de integritate și consilierii juridici ai ANI. Evenimentul a facilitat schimbul de expertiză și bune practici între instituții.
74. GRECO ia act de înființarea unei noi platforme care, pe baza informațiilor primite, pare capabilă să genereze alerte privind incidentele de integritate legate de toate declarațiile de avere și interese. Cu toate acestea, având în vedere lansarea sa recentă și stadiul actual de dezvoltare, GRECO consideră că sporirea performanței platformei și a eficacității acesteia ar trebui evaluată în următorul raport de conformitate înainte de a concluziona că prima parte a recomandării a fost implementată pe deplin. Referitor la cea de-a doua parte a recomandării, organizarea unei singure activități comune între ANI și comisiile de cercetare a averilor este insuficientă pentru a o considera implementată pe deplin. Nu au fost furnizate informații cu privire la cooperarea

consolidată cu toate organismele relevante și nici dacă resursele ANI au crescut astfel încât să își îndeplinească sarcinile care îi sunt încredințate în mod competent și eficient.

75. GRECO concluzionează că recomandarea xiv a fost parțial implementată.

Recomandarea xv

76. *GRECO a recomandat luarea măsurilor necesare în curs pentru a menține o forță de muncă suficientă și stabilă pentru a face față provocărilor actuale cu care se confruntă Direcția Națională Anticorupție.*
77. Autoritățile raportează faptul că prin noile legi privind sistemul judiciar²⁶, care au intrat în vigoare în decembrie 2022, cerința de vechime de 10 ani pentru numirea în funcția de procuror la Direcția Națională Anticorupție (DNA) a rămas neschimbată, dar perioada în care procurorii au îndeplinit funcția de auditori de justiție este acum luată în considerare pentru îndeplinirea acestei cerințe. Procurorii sunt numiți de către procurorul-șef al DNA, după obținerea avizului Secției pentru Procurori a Consiliului Superior al Magistraturii și în urma unui concurs constând într-un interviu organizat de DNA. Între 2022 și 2024, au fost organizate cinci concursuri de recrutare, la finalul cărora au fost numiți 80 de procurori, compensând posturile vacante apărute în urma transferurilor către alte parchete sau a pensionărilor. Dintre cele 195 de posturi alocate procurorilor de la DNA, 172 au fost ocupate (159 procurori lucrează la DNA, iar 13 au fost delegați pentru a sprijini Parchetul European). Aceasta corespunde unei rate de ocupare de 88,20%, care crește ușor la 88,26% dacă se includ personalul auxiliar precum și alte categorii de angajați. Autoritățile indică faptul că situația actuală a personalului este suficientă pentru a atinge obiectivele instituționale ale DNA, având în vedere că activitatea de urmărire penală este bine susținută atât de structurile operative, cât și de cele de sprijin.
78. GRECO ia act de eforturile autorităților de a consolida capacitatea Direcției Naționale Anticorupție (DNA), care s-a confruntat cu plecarea procurorilor către alte parchete sau pensionarea acestora. Comparativ cu situația descrisă în Raportul de Evaluare, resursa umană a DNA a crescut (de la 165 la 172 de procurori) în urma unei serii de concursuri de recrutare. GRECO se așteaptă ca autoritățile să țină situația sub supraveghere pentru a asigura sustenabilitatea continuă a resursei umane a DNA.
79. GRECO concluzionează că recomandarea xv a fost tratată într-o manieră satisfăcătoare.

Prevenirea corupției și promovarea integrității la nivelul instituțiilor de punere în aplicare a legii

Recomandarea xvi

80. *GRECO a recomandat luarea de măsuri pentru creșterea reprezentării femeilor la toate nivelurile Poliției și Jandarmeriei, ca parte a politicilor inițiale de recrutare și promovare.*

²⁶ Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară și Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

81. Autoritățile raportează că Ministerul Afacerilor Interne (MAI), care include atât Poliția, cât și Jandarmeria, promovează și sprijină participarea echilibrată a femeilor și bărbaților atât în funcții operaționale, cât și în cele de conducere, și asigură acces egal la dezvoltarea carierei, indiferent de gen. Conform [Legii nr. 202/2002](#) privind egalitatea de șanse între bărbați și femei, cu modificările ulterioare, în fiecare structură subordonată a Ministerului Afacerilor Interne cu peste 50 de funcții, inclusiv Poliția și Jandarmeria, ar trebui numită o persoană dedicată responsabilă pentru asigurarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.
82. În plus, în anul 2024, Direcția Generală de Management al Resurselor Umane a elaborat un proiect de plan de acțiune privind implementarea principiilor egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Acest plan de acțiune, care a fost aprobat de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, stabilește următoarele domenii principale de intervenție: relațiile de muncă, promovarea și formarea profesională, echilibrul dintre viața profesională și cea personală, precum și prevenirea și combaterea hărțuirii bazate pe gen la locul de muncă. Măsurile includ promovarea și susținerea participării egale a femeilor și bărbaților la conducere și la luarea deciziilor prin politici instituționale și asigurarea egalității de gen în consilii, grupuri de experți și alte structuri lucrative manageriale și/sau de consultanță. Măsurile suplimentare abordează hărțuirea bazată pe gen la locul de muncă.
83. GRECO ia act de faptul că a fost numită o persoană dedicată atât în cadrul Poliției, cât și al Jandarmeriei, pentru a promova egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați. De asemenea, ia act de măsurile propuse în proiectul de plan de acțiune elaborat de Ministerul Afacerilor Interne pentru implementarea acestor principii și așteaptă cu interes implementarea lor deplină, precum și a oricăror măsuri viitoare.
84. GRECO concluzionează că recomandarea xvi a fost parțial implementată.

Recomandarea xvii

85. *GRECO a recomandat ca toate donațiile și sponsorizările primite de Jandarmerie să fie publicate în mod sistematic pe o pagină web centralizată, dedicată și accesibilă, indicând în mod clar natura și valoarea fiecărei donații, identitatea donatorului și modul în care au fost cheltuite sau utilizate bunurile donate.*
86. Autoritățile raportează că Jandarmeria a creat o secțiune dedicată pe pagina sa web, care conține informații despre „Oferte, donații, cadouri, daruri manuale, împrumuturi și sponsorizări”, cu link-uri către donații și sponsorizări pentru fiecare structură constitutivă.²⁷
87. GRECO salută crearea de către Jandarmerie a unei pagini web dedicate, care afișează informații despre donațiile și sponsorizările primite de structurile sale constitutive.
88. GRECO concluzionează că recomandarea xvii a fost implementată satisfăcător.

²⁷ www.jandarmeriaromana.ro/greco-oferte-donatii-daruri-manuale-comodate-si-sponsorizari

Recomandarea xviii

89. *GRECO a recomandat (i) Codul de etică aplicabil Poliției și Jandarmeriei să fie revizuit, cu participarea activă a părților interesate relevante din cadrul Poliției și Jandarmeriei, pentru a acoperi în detaliu aspectele relevante privind integritatea (cum ar fi conflictele de interese, incompatibilitățile, cadourile, contactele cu terții, activitățile externe etc.) și (ii) Codul de etică să fie completat cu îndrumări practice și exemple pentru personalul Poliției și Jandarmeriei.*
90. Autoritățile raportează că a fost înființat un grup de lucru în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în vederea elaborării unui Cod de etică integrat, aflat într-un stadiu avansat. Noul cod se va aplica atât personalului din poliție, cât și celui militar, și va include principii și standarde de conduită care guvernează cadrul etic al Ministerului Afacerilor Interne. Acestea includ legalitatea, imparțialitatea, încrederea și prestigiul profesional (inclusiv contactele cu terți), probitatea (inclusiv conflictele de interese, incompatibilitatea, cadourile), disponibilitatea, prioritatea interesului public, discreția profesională (inclusiv nedivulgarea informațiilor confidențiale), respectul, organizarea ierarhică, responsabilitatea (inclusiv respectarea confidențialității). De asemenea, va prevedea un mecanism de consiliere confidențială, un mecanism de monitorizare și aplicare, precum și motive pentru inițierea unor verificări adecvate de integritate. Va fi elaborat un ghid privind aplicarea proiectului de cod, care va conține exemple de bune practici, și va fi publicat pe pagina web a instituției.
91. GRECO ia act de faptul că proiectul de cod de etică răspunde cerințelor primei părți a recomandării. Încurajează autoritățile să procedeze la adoptarea rapidă a acestuia și la elaborarea unor îndrumări practice și explicative, astfel cum solicită ambele părți ale recomandării.
92. În aceste circumstanțe, GRECO concluzionează că recomandarea xviii a fost parțial implementată.

Recomandarea xix

93. *GRECO a recomandat ca (i) având în vedere Codul de etică a cărui revizuire urmează să aibă loc, formarea inițială și continuă cu privire la aspecte relevante de integritate să fie actualizată și furnizată tuturor ofițerilor de aplicare a legii; și (ii) să se instituie un mecanism de consiliere confidențială în materie de etică și integritate în cadrul Poliției și Jandarmeriei.*
94. Autoritățile raportează că proiectul Codului de etică va prevedea un mecanism de consiliere confidențială (a se vedea și paragraful 90 de mai sus). În plus, Direcția Generală Anticorupție, în cooperare cu parteneri internaționali, a implementat un proiect privind îmbunătățirea tehnicilor de formare pentru formatorii în domeniul eticii și integrității.²⁸ Programa de formare rezultată este disponibilă online și este considerată

²⁸ Proiectul, denumit "European Partnership for Ethics and Integrity", a fost finanțat prin Erasmus + Program. O scurtă prezentare a acestuia este accesibilă la <https://www.mai-dga.ro/eng/archives/12160>

bună practică în domeniul integrității.²⁹ Aceasta constă în opt module, care acoperă subiecte precum legile anticorupție, gestionarea riscurilor de integritate, luarea deciziilor în mod etic, gestionarea conflictelor de interese, protecția avertizorilor și promovarea atitudinilor etice. Acestea sunt utilizate pentru formarea inițială, cursuri anticorupție dedicate funcționarilor publici, societății civile și formatorilor anticorupție, cu scopul de a sprijini dezvoltarea continuă a activităților de formare în mediile academice. Au fost desfășurate în total 74 de activități, dintre care 69 au vizat personalul MAI, ajungând la 1.194 de destinatari, inclusiv 1.033 din partea MAI. Aceste materiale de formare și documentația aferentă vor fi actualizate după adoptarea Codului de etică integrat.

95. GRECO ia act de faptul că, în ciuda absenței unui cod de etică revizuit, autoritățile au elaborat ceea ce pare a fi o programă de formare cuprinzătoare în domeniul integrității, accesibilă funcționarilor publici, consilierilor de integritate, societății civile și formatorilor anticorupție. Numai din acest motiv, prima parte a recomandării este considerată parțial implementată. GRECO se așteaptă ca sesiunile regulate de formare pentru ofițerii de aplicare a legii să continue să fie organizate imediat ce codul de etică va fi adoptat. De asemenea, se lucrează la stabilirea unui mecanism de consiliere confidențială (a se vedea și paragraful 90 de mai sus).
96. GRECO concluzionează că recomandarea xix a fost parțial implementată.

Recomandarea xx

97. *GRECO a recomandat ca verificările de integritate să aibă loc înainte de recrutare și la intervale regulate pe parcursul carierei ofițerilor de aplicare a legii, în funcție de expunerea acestora la riscuri de corupție și de nivelurile de securitate necesare, precum și la reluarea funcțiilor în structurile Poliției sau ale Jandarmeriei.*
98. Autoritățile raportează că, urmare a Ordinului nr. 200 din 13 noiembrie 2024 privind accesul la unele servicii în domeniul managementului resurselor umane din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI), Direcția Generală de Protecție Internă (DGPI) efectuează, cu cel puțin 30 de zile înainte de înmatriculare sau încadrare, verificări specializate asupra candidaților declarați admiși în Poliție și Jandarmerie, pentru a se constata dacă aceștia îndeplinesc cerințele de conduită și integritate acceptate.³⁰ Procedura, stabilită printr-un act intern clasificat, include controale și verificări privind integritatea, integrarea în comunitate, aspecte legate de disciplină, activități extraprofesionale/extracurriculare, inclusiv preocupări legate de consumul excesiv de alcool și utilizarea drogurilor sau a altor substanțe interzise, mediul social, inclusiv cercul de prieteni și cunoștințe, stilul de viață, precum și reacțiile la stres și situații de criză. De asemenea, se efectuează interogări ale bazelor de date și se consultă partenerii

²⁹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2021-1-RO01-KA220-VET-000030177>

³⁰ Ordinul nr. 200 din 13 noiembrie 2024 pentru aprobarea aspectelor procedurale privind accesarea unor servicii din domeniul managementului resurselor umane în Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul "platformei Hub de servicii la nivelul MAI", precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul managementului resurselor umane în Ministerul Afacerilor Interne

instituționali. Rezultatele acestor verificări sunt furnizate în termen de maximum 30 de zile de la data primirii solicitării.

99. În prezent nu există un cadru legal care să prevadă verificări regulate ale integrității pe parcursul carierei personalului MAI, pe baza expunerii acestora la riscuri de corupție, a nivelurilor de autorizare de securitate sau după revenirea în funcție. Dacă, pe parcursul carierei unui ofițer, DGPI identifică riscuri de integritate care constituie infracțiune, poate trimite cazul autorităților competente. De asemenea, poate efectua teste poligraf, deși acestea nu sunt standardizate în cadrul MAI. Articolul 12 din proiectul Codului de etică autorizează efectuarea de verificări adecvate în cazul în care neregulile pot afecta activitatea unui ofițer. Pentru a remedia lacunele actuale, două propuneri sunt în curs de discutare și evaluare. Prima se referă la efectuarea de verificări ale integrității pentru managerii de nivel mediu și superior la fiecare patru ani, pe baza unor criterii specifice. Ar urma să fie înființată o comisie care ar evalua vulnerabilitățile și ar recomanda factori de atenuare. A doua propunere implică identificarea funcțiilor sensibile pe baza unei analize a riscurilor de corupție. Verificările de integritate ar fi apoi efectuate în funcție de sensibilitatea sau clasificarea postului. Ofițerii ar fi informați cu privire la rezultate și ar avea posibilitatea să abordeze orice vulnerabilități identificate. Dacă persistă preocupările legate de integritate, se pot efectua teste de integritate profesională. Un audit al controlului intern managerial poate avea loc în cazul în care măsurile de atenuare eșuează.
100. GRECO ia act de verificările de integritate efectuate în timpul procesului de recrutare pentru Ministerul Afacerilor Interne, care include Poliția și Jandarmeria, și le consideră în concordanță cu indicațiile prezentate în Raportul de Evaluare. De asemenea, ia act de faptul că autoritățile au în vedere două propuneri notabile pentru efectuarea de verificări regulate ale integrității pe parcursul carierei ofițerilor de aplicare a legii. GRECO consideră acestea ca fiind pași în direcția corectă și încurajează autoritățile să adopte propunerea care reflectă cel mai bine contextul local specific și realitățile Poliției și Jandarmeriei și care abordează în mod eficient expunerea acestora la riscurile de corupție.
101. GRECO concluzionează că recomandările xx a fost parțial implementată.

Recomandarea xxi

102. *GRECO a recomandat ca, în mod prioritar, să se ia măsuri pentru a se asigura că numirile în funcții de conducere, inclusiv prin înputernicire, se bazează strict pe merit și urmare a unor concursuri deschise, standardizate și transparente.*
103. Autoritățile indică faptul că, atât pentru Poliție³¹, cât și pentru Jandarmerie³², au fost introduse noi reguli pentru a oferi garanții suplimentare privind condițiile în care un

³¹ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 82/2024 (28 iunie 2024) pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

³² Ordinul nr. 200 din 13 noiembrie 2024 pentru aprobarea aspectelor procedurale privind accesarea unor servicii din domeniul managementului resurselor umane în Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul "platformei

ofițer de poliție exercită o funcție de conducere prin împuternicire. O persoană poate fi acum împuternicită să ocupe o funcție de conducere dacă îndeplinește cerințele specificate în fișa postului. În 2024, 33% din funcțiile de conducere au fost ocupate prin împuternicire, comparativ cu 34% în 2023. Au fost stabilite noi motive pentru încetarea împuternicirii, și anume dacă ofițerul de poliție este declarat „incapabil” în urma evaluării psihologice efectuate în cadrul concursului pentru ocuparea unui post de conducere vacant sau dacă ofițerul de poliție nu a promovat concursul pentru funcția ale cărei atribuții sunt exercitate prin împuternicire.

104. În cadrul Ministerului Afacerilor Interne s-au luat măsuri pentru accelerarea proceselor de simplificare administrativă și transformare digitală a serviciilor publice și a procedurilor interne de lucru. De asemenea, au fost luate măsuri specifice pentru promovarea digitalizării proceselor de recrutare și selecție deschise publicului. Un pilon esențial al acestor inițiative este HUB-ul de Servicii, care își propune să simplifice accesul la serviciile MAI pentru toată lumea. Începând cu 16 octombrie 2023, toate anunțurile privind concursurile organizate de MAI au fost postate prin intermediul portalului HUB al serviciilor publice: <https://hub.mai.gov.ro>. Din 2023 până în prezent, au fost organizate aproximativ 4.000 de concursuri pentru funcții de conducere.
105. GRECO ia act de lansarea portalului de recrutare pentru posturi în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care include Poliția și Jandarmeria, pentru organizarea tuturor concursurilor, inclusiv a celor pentru posturi de conducere. Această evoluție răspunde cerinței unor proceduri de recrutare deschise, standardizate și transparente. Cu toate acestea, în ciuda cerinței ca cei care candidează să îndeplinească toate condițiile prevăzute în fișa postului, proporția posturilor de conducere ocupate prin împuternicire rămâne ridicată (34% în 2023 și 33% în 2024). Acest lucru demonstrează necesitatea unor măsuri suplimentare continue pentru a consolida proceduri de promovare bazate pe merit și transparente și pentru a implementa pe deplin această recomandare.
106. GRECO concluzionează că recomandarea xxi a fost parțial implementată.

Recomandarea xxii

107. *GRECO a recomandat instituirea unui sistem instituțional de rotație în cadrul Poliției și al Jandarmeriei, care ar putea fi aplicat, după caz, în domeniile considerate ca fiind în mod special expuse la riscuri de corupție.*
108. Autoritățile indică faptul că, în cadrul Jandarmeriei, există un sistem natural de rotație pentru executarea misiunilor de ordine publică, care sunt activități punctuale (nu permanente), exercitate pentru o perioadă definită în locații specifice. În plus, anumite unități desfășoară misiuni pe întreg teritoriul național, cum ar fi Brigada Specială de Intervenție a Jandarmeriei și grupurile mobile de jandarmi. În misiunile executate în cooperare cu alte instituții, există o rotație a personalului care desfășoară activitatea, generată de nevoile de planificare a forței de muncă și de imprevizibilitatea acțiunilor operative. În plus, Jandarmeria poate desfășura activități de menținere a ordinii publice

Hub de servicii la nivelul Ministerului Afacerilor Interne", precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul managementului resurselor umane în Ministerul Afacerilor Interne

sub coordonarea Poliției. Aceasta implică rotația personalului în diferite zone, în funcție de contextul operațional și de responsabilitățile teritoriale. În ceea ce privește atribuțiile de securitate și protecție instituțională, Jandarmeria urmează un plan de pază, care implică o rotație dinamică a personalului.

109. În ceea ce privește Poliția, au fost identificate modalități de a preveni repartizarea permanentă a ofițerilor de poliție în aceleași zone de patrulare în timpul activităților de ordine publică și siguranță publică, atât în mediul urban, cât și în cel rural.³³ Conform cadrului existent, componența patrulelor, zonele de patrulare și itinerariile nu trebuie să fie permanente, fiind asigurate în același timp o experiență profesională echilibrată, o rotație continuă a personalului care formează unitățile de patrulare și o variație continuă a componenței acestora. Zonele de patrulare repartizate unităților de patrulare și rutele de patrulare sunt determinate pe baza conceptului de *intelligence-led policing*, ceea ce înseamnă că rutele de patrulare sunt elaborate folosind analiza tactică și evaluarea situației operaționale înregistrate în ultimele 24 de ore sau în zilele recente.
110. GRECO ia act de informațiile furnizate de autorități. Se pare că există un sistem de rotație a ofițerilor de aplicare a legii atât în cadrul Poliției, cât și al Jandarmeriei, în ceea ce privește desfășurarea activităților, componența unităților de patrulare și rutele de patrulare. Pentru ca recomandarea să fie considerată pe deplin implementată, GRECO încurajează autoritățile să utilizeze în mod expres acest sistem de rotație în domenii identificate ca fiind deosebit de expuse riscurilor de corupție, astfel cum sunt descrise în planul de integritate și cum este cerut de recomandare.
111. GRECO concluzionează că recomandarea xxii a fost parțial implementată.

Recomandarea xxiii

112. *GRECO a recomandat stabilirea unor norme și proceduri care să reglementeze divulgarea și gestionarea conflictelor de interese în cadrul Jandarmeriei.*
113. Autoritățile indică faptul că Jandarmeria este supusă legislației existente care reglementează conflictele de interese. În anul 2019, Departamentul de Resurse Umane a elaborat o procedură pentru gestionarea declarațiilor de avere și interese, care a fost publicată pe intranet.
114. GRECO ia act de informațiile furnizate. Deși Raportul de Evaluare din 2023 a luat act de legislația aplicabilă la momentul respectiv Jandarmeriei, cum ar fi Legea nr. 161/2003, Legea nr. 176/2010 și Codul Penal, a concluzionat, de asemenea, că situațiile de conflicte de interese nu erau reglementate în mod specific. În absența oricăror progrese concrete în abordarea acestui aspect, GRECO concluzionează că recomandarea xxiii nu a fost implementată.

³³ Articolul 34 din Concepția privind managementul structurilor de ordine publică, aprobată prin Dispoziția IGPR nr. 14 din 27.02.2023.

Recomandarea xxiv

115. *GRECO a recomandat (i) crearea unui registru al activităților externe/secundare în cadrul Poliției și al Jandarmeriei și (ii) dezvoltarea unor mecanisme de supraveghere efective în acest sens.*
116. Autoritățile indică faptul că sistemul intern centralizat și integrat de informații și comunicare pentru managementul electronic al resurselor umane (platforma e-MRU), utilizat atât de Poliție, cât și de Jandarmerie, a fost actualizat pentru a include o secțiune (pagină) dedicată înregistrării activităților externe/secundare. Informațiile sunt introduse după aprobarea cererii de exercitare a activităților externe de către șeful unității în cauză. Până în prezent, aproximativ 5.400 de cereri au fost înregistrate în sistem, cu aproximativ 4.800 de persoane autorizate în prezent să se implice în activități externe. Viitorul Cod de etică va include reguli referitoare la verificările regulate ale integrității pe tot parcursul carierei ofițerilor de aplicare a legii, inclusiv cu privire la monitorizarea activităților secundare.
117. GRECO ia act de informațiile autorităților conform cărora a fost creată o secțiune dedicată în platforma internă e-MRU utilizată de Poliție și Jandarmerie pentru a înregistra informații privind activitățile secundare desfășurate de ofițerii de aplicare a legii. În timp ce ia act de natura clasificată a sistemului, GRECO ia act de cifrele furnizate și le consideră suficiente pentru a considera prima parte a recomandării ca fiind implementată. Se lucrează la implementarea celei de-a doua părți a recomandării, prin introducerea monitorizării regulate a activităților secundare în viitorul Cod de etică.
118. GRECO concluzionează că recomandarea xxiv a fost parțial implementată.

Recomandarea xxv

119. *GRECO a recomandat efectuarea unui studiu privind activitățile desfășurate de ofițerii de aplicare a legii după ce părăsesc Poliția și Jandarmeria și, dacă este necesar, în lumina constatărilor, adoptarea unor norme care să asigure transparența și să limiteze riscurile de conflicte de interese.*
120. Autoritățile indică faptul că Direcția Generală Anticorupție a realizat un studiu privind activitățile post-angajare ale ofițerilor de aplicare a legii după ce părăsesc Poliția și Jandarmeria. Studiul a constatat că tranziția personalului MAI către sectorul privat este un fenomen natural, determinat de factori precum nevoia unui trai decent, dezvoltarea profesională și diversificarea oportunităților de carieră. În ultimii ani, modificările legislative privind statutul care guvernează personalul polițist și militar au permis implicarea în activități, ceea ce a contribuit și mai mult la o mobilitate crescută pe piața muncii. De asemenea, vârsta medie de pensionare relativ scăzută (45-50 de ani) a facilitat manifestarea interesului pentru angajarea fostului personal MAI, accelerând astfel acest proces. Conform studiului, 21% dintre foștii ofițeri de poliție și 18% dintre foștii jandarmi au fost reangajați în alte sectoare publice sau private.

121. Deși majoritatea activităților întreprinse de foștii ofițeri de aplicare a legii (LEO) nu au implicat un risc direct de conflict de interese, absența unui mecanism instituțional de monitorizare a îngreunat identificarea cazurilor specifice de risc. Printre propunerile analizate se numără: introducerea unei obligații pentru angajatorii din sectorul privat de a verifica dacă se aplică restricții post-angajare foștilor LEO; obligarea angajatorilor din sectorul privat să notifice MAI, inclusiv Poliția și Jandarmeria, la angajarea foștilor LEO; obligarea foștilor LEO să informeze departamentele de resurse umane cu privire la intențiile lor de a ocupa un nou loc de muncă sau de a solicita un aviz sau o aprobare prealabilă; și crearea unui sistem electronic pentru monitorizarea activităților post-angajare ale foștilor LEO.
122. GRECO ia act cu satisfacție de realizarea unui studiu cuprinzător privind activitățile post-angajare ale foștilor ofițeri de aplicare a legii și încurajează autoritățile să continue examinarea și urmărirea propunerilor care decurg din acesta pentru a limita orice riscuri de conflicte de interese post-angajare. Consideră că, în așteptarea măsurilor ulterioare care vor fi luate în considerare în urma propunerilor studiului, această recomandare a fost parțial implementată.
123. GRECO concluzionează că recomandarea xxv a fost parțial implementată.

Recomandarea xxvi

124. *GRECO a recomandat ca (i) Poliția și Jandarmeria, precum și Ministerul Afacerilor Interne, să realizeze o revizuire a regulilor și procedurilor actuale privind avertizorii pentru a fi conforme cu noua lege de protecție a avertizorilor în interes public, și (ii) ofițerii de aplicare a legii să fie instruiți și informați în mod regulat cu privire la canalele de raportare și la măsurile de protecție a avertizorilor prevăzute în noua lege privind protecția avertizorilor în interes public.*
125. Autoritățile raportează că Jandarmeria și Poliția au adoptat o procedură privind protecția avertizorilor, cu sprijinul ANI, în 2023 și 2024. Procedurile sunt publicate pe paginile de intranet și pe paginile web respective³⁴. La nivelul fiecărei unități din cadrul Jandarmeriei și Poliției a fost numită și instruită o persoană însărcinată cu soluționarea plângerilor avertizorilor și cu efectuarea de acțiuni ulterioare. Sesizările pot fi depuse online, prin e-mail, prin poștă la adresa Jandarmeriei sau a Poliției ori personal.
126. Un raport de evaluare din 2024³⁵ întocmit de secretariatul tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție a constatat că Jandarmeria a desemnat personal responsabil de gestionarea raportărilor și a adoptat proceduri interne pentru primirea, examinarea și soluționarea sesizărilor, asigurându-se în același timp că personalul este informat cu privire la existența acestora. Aceste măsuri au demonstrat eforturi de aliniere la cerințele legale și de creștere a transparenței și integrității instituționale. Raportul a remarcat, de asemenea, progrese în ceea ce privește înființarea unui registru electronic de raportare și furnizarea de măsuri de informare și conștientizare. Cu toate acestea,

³⁴ <https://politiaromana.ro/ro/informatii-publice/avertizor-in-interes-public> and <https://www.jandarmeriaromana.ro/avertizori-interes-public>

³⁵ <https://sna.just.ro/ro/a/2024/raport-de-evaluare-tematica-a-inspectoratului-general-al-jandarmeriei-romane>

raportul a identificat deficiențe în procesul de soluționare a plângerilor, în care aprobarea ierarhică a raportărilor a afectat respectarea principiului autonomiei prevăzut de lege. De asemenea, procesul de menținere a confidențialității și a prevenirii scurgerii de informații a prezentat riscuri operaționale care ar putea fi abordate prin desemnarea unei structuri unice pentru gestionarea sesizărilor avertizorilor.

127. În plus, comandanții unităților Jandarmeriei au beneficiat de instruire, iar personalul a fost informat cu privire la aceste măsuri, inclusiv cu privire la operaționalizarea canalelor de raportare interne și externe pentru avertizori. Departamentul de Control Intern Managerial din cadrul Direcției de Control Intern și Verificări a fost desemnat ca și canal intern de raportare pentru Inspectoratul General al Jandarmeriei și canal extern pentru unitățile subordonate. Atunci când este cazul, Inspectoratul General transmite sesizările avertizorilor către ANI, asigurând în același timp confidențialitatea și integritatea avertizorilor.
128. GRECO ia act de faptul că procedurile de protecție a avertizorilor au fost elaborate atât în cadrul Poliției, cât și al Jandarmeriei, pentru a se conforma cu prevederile Legii privind protecția avertizorilor. În timp ce consideră că prima parte a recomandării a fost implementată, încurajează autoritățile să ia în considerare stabilirea unui canal intern unic de raportare pentru fiecare instituție, mai degrabă decât a unor canale separate în cadrul fiecărei unități subordonate, pentru a păstra confidențialitatea avertizorilor, a asigura consecvența abordărilor și a răspunsurilor și a permite o procesare rapidă, eficientă și uniformă a raportărilor, așa cum este recomandat de un raport de evaluare externă. În ceea ce privește a doua parte a recomandării, ar trebui organizate activități de formare și conștientizare pentru toți ofițerii de aplicare a legii, nu doar pentru manageri.
129. GRECO concluzionează că recomandarea xxvi a fost parțial implementată.

III. CONCLUZII

130. **Având în vedere cele de mai sus, GRECO concluzionează că România a implementat în mod satisfăcător sau a tratat în mod satisfăcător doar 2 din cele 26 de recomandări formulate în Raportul de Evaluare aferent Rundeii a cincea.** Din cele 24 de recomandări restante, 22 de recomandări au fost implementate parțial, iar 2 nu au fost implementate.
131. Mai precis, recomandările xv și xvii au fost implementate în mod satisfăcător sau au fost tratate într-un mod satisfăcător, recomandările i-vii, ix-xiv, xvi, xviii-xxii și xxiv-xxvi au fost implementate parțial, iar recomandările viii și xxiii nu au fost implementate.
132. În ceea ce privește funcțiile executive de conducere, adoptarea Legii nr. 49/2025, care introduce norme de etică și conduită pentru membrii Guvernului, este crucială pentru implementarea completă a anumitor recomandări. Intrarea în vigoare a acestei legi ar trebui completată de elaborarea unor îndrumări, organizarea de sesiuni de instruire, furnizarea de consiliere confidențială și stabilirea unei monitorizări și aplicări adecvate.

De asemenea, a fost adoptat și publicat un Cod de conduită pentru Administrația Prezidențială, care ar trebui completat cu îndrumări și sesiuni de informare documentate. Acestea fiind spuse, reguli de conduită pentru Președinte încă lipsesc, deși acesta rămâne supus prevederilor legale relevante. În timp ce par să existe reguli care guvernează interacțiunile cu lobbyiștii și terții, dezvăluirea acestor contacte lipsește. Președintele, Prim-ministrul și consilierii prezidențiali nu sunt supuși obligației de a dezvălui conflictele de interese *ad-hoc*, aspect care se aplică altor PTEFs. Administrația Prezidențială continuă să publice registrul cadourilor, în timp ce Cancelaria Prim-ministrului și ministerele trebuie încă să facă acest lucru. Planurile de integritate ale ministerelor au fost publicate, la fel ca și planul de integritate al Administrației Prezidențiale, dar acestea nu vizează PTEFs. Capacitatea DNA a crescut și a fost lansată o platformă capabilă să genereze semnale de alarmă bazate pe verificări aprofundate ale declarațiilor de avere și interese. Cu toate acestea, sunt necesare progrese concrete suplimentare în ceea ce privește efectuarea unor verificări eficiente ale integrității pentru PTEFs, formularea de propuneri legislative pentru revizuirea cadrului actual de integritate, stabilirea unui mecanism de supraveghere dedicat pentru monitorizarea implementării legislației privind accesul la informații, limitarea practicii de legiferare prin ordonanțe de urgență, introducerea de restricții post-angajare și asigurarea desfășurării unor consultări publice adecvate și semnificative.

133. În ceea ce privește autoritățile de aplicare a legii, Jandarmeria a creat o pagină web dedicată publicării tuturor donațiilor. Un proiect unificat de cod de etică atât pentru Poliție, cât și pentru Jandarmerie, se află într-un stadiu avansat de elaborare. A fost elaborată o programă cuprinzătoare de formare în domeniul integrității, care va fi actualizată după adoptarea codului de etică. Verificările de integritate sunt efectuate în timpul recrutării inițiale, și sunt în curs de analiză două propuneri notabile pentru efectuarea de verificări regulate pe parcursul carierei ofițerilor de aplicare a legii. Un portal centralizat de recrutare pentru posturile din cadrul Poliției și Jandarmeriei este operațional, asigurând concursuri deschise și transparente. Cu toate acestea, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a reduce utilizarea înputernicirii pentru ocuparea posturilor de conducere. Există un sistem de rotație, care ar trebui să fie legat explicit de domeniile identificate ca fiind în mod specific expuse riscurilor de corupție. Sistemul intern centralizat și integrat de resurse umane a introdus o secțiune dedicată în care se înregistrează activitățile secundare și se lucrează la dezvoltarea unor mecanisme eficiente de supraveghere. A fost realizat un studiu cuprinzător al activităților post-angajare a foștilor ofițeri de aplicare a legii, însoțit de mai multe propuneri pentru atenuarea riscurilor conflictelor de interese post-angajare. Poliția și Jandarmeria și-au aliniat procedurile privind protecția avertizorilor la prevederile Legii privind protecția avertizorilor. De asemenea, sunt necesare măsuri concrete pentru creșterea reprezentării femeilor la toate nivelurile și pentru introducerea unor reguli pentru dezvăluirea și gestionarea conflictelor de interese în cadrul Jandarmeriei.
134. Având în vedere cele de mai sus, GRECO ia act de faptul că vor fi necesare progrese suplimentare în următoarele 18 luni pentru a atinge un nivel adecvat de conformitate cu recomandările. În conformitate cu Regula 31 bis revizuită, paragraful 8.2, din Regulile sale de procedură, GRECO solicită șefului delegației României să prezinte informații suplimentare privind implementarea recomandărilor restante (și anume recomandările i-xiv, xvi și xviii-xxvi) până la data de 31 decembrie 2026.

135. GRECO invită autoritățile din România să autorizeze, cât mai curând posibil, publicarea acestui raport și să pună la dispoziția publicului o traducere a acestuia în limba națională.